

Ontwerpbesluit
Verlenen ontheffing

Datum
24 juli 2023

Zaaknummer
2022-018173

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 17

Locatie
N831 Bergsche Maasdijk

Gemeente
Zaltbommel

Activiteit
Kap van 50 bomen langs de N831 Bergsche Maasdijk

Beste

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag betreffende de kap van bomen waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de ruige dwergvleermuis en de roek. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de locaties van de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Een ieder kan op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht. Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Meer informatie

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

2 van 17

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Carolien van Halteren
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03834184, 03834185, 03835611, 03835612, 03835613, 03835614, 03835615, 03935228,
03935229, 03938734

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

3 van 17

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van de heer E.A. Joosse namens de provincie Gelderland, Markt 11, 6811 CG te Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 23 december 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 23 december 2022 ontvingen wij een aanvraag van provincie Gelderland voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het wegnemen van nesten van de roek en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de ruige dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedende deel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Naar aanleiding van de uitspraak 'Porthos' van 2 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3159) mag de zogenoemde partiële bouwvrijstelling niet langer toegepast worden, waardoor effecten van stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase niet langer vergunningvrij zijn. Mogelijk zijn er door de werkzaamheden ook effecten (van stikstof) op een Natura 2000-gebied en is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Voor meer informatie over stikstof kunt u de website van BIJ12 (www.bij12.nl) het onderwerp "Stikstof en Natura 2000" raadplegen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan provincie Gelderland, Markt 11 te Arnhem;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod	Belang	
Roek (<i>Corvus frugilegus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het wegnemen van nesten	A
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipstrellus nathusii</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor drie locaties langs de N831 zoals aangegeven in figuur 1, 2 en 3 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 1 september 2028 zijn uitgevoerd¹.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder neemt direct contact op met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-018173.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

¹ Indien de werkzaamheden nog niet zijn afgerond op de genoemde einddatum, dient minimaal 26 weken vóór de einddatum een verlenging te worden aangevraagd via post@gelderland.nl o.v.v. het zaaknummer.

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

5 van 17

6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-018173.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-018173.
10. De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige² op het gebied van vleermuizen en roeken.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-018173. In de opdrachtbevestiging wordt een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige vermeld.
12. Vanaf het moment dat versturende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens worden er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en wordt door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct overhandigd.
13. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden waarbij ecologische begeleiding nodig was aan de provincie Gelderland verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-018173.

² De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, natuurbeheer of vergelijkbaar; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Soortspecifieke voorschriften

14. Als na 15 oktober 2025 nog kapwerkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een actualisatie van het ecologisch onderzoek uit 2022 plaats te vinden.
15. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing worden uitgevoerd.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
17. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.

Roek

18. Het ongeschikt maken van de nestbomen van de roek bij de kruising Bergsche Maasdijk/Bernsedijk wordt buiten de broedperiode van de roek uitgevoerd die globaal loopt van 1 februari tot 1 augustus. Het ongeschikt maken vindt concreet plaats tussen 1 augustus en 31 september.
19. Vóór de start van het nieuwe broedseizoen (1 februari) dienen alle bomen die binnen de planvorming verwijderd worden, verwijderd te zijn om te voorkomen dat deze bomen alsnog als nestlocatie in gebruik worden genomen door roeken.

Ruige dwergvleermuis

20. Een maand voorafgaand aan het ongeschikt maken van de 4 bomen én in de actieve periode van vleermuizen worden 4 duurzame vleermuiskasten (type boomkast VK PL 01 of gebouwkast VK WS 11 van Vivara Pro) aan de gekandelaberde bomen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst, zie figuur 1 in bijlage 3.
21. De alternatieve voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.
22. De groep van 4 bomen waarin zich het baltsterritorium en het paarverblijf van de ruige dwergvleermuis bevindt (figuur 1 in bijlage 3) wordt voorafgaand aan de kapwerkzaamheden ongeschikt gemaakt in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober. In verband met de hoogwaterperiode (bomen bevinden zich op een dijk) worden deze bomen concreet ongeschikt gemaakt tussen 15 juli en 15 augustus, dat is vóór aanvang van de paarperiode.
23. De 4 bomen worden overdadig aangelicht of beschenen met bouwlampen. Deze verlichting wordt aangezet op het moment dat de vleermuizen zeker zijn uitgevlogen en nog niet zijn teruggekeerd, hiervoor wordt de periode twee uur vóór zonsopkomst tot direct na zonsopkomst aangehouden. Het aanlichten van de bomen is alleen relevant in de actieve periode, te weten tussen 15 april en 15 oktober.
24. Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de kapwerkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de kapwerkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

7 van 17

moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn.

25. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaats ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 23. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
26. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project**

Als onderdeel van het groot onderhoud aan de N831 worden ter plaatse van de kruisingen Kasteellaan/ Kerklaan en de Bernsedijk met de Bergsche Maasdijk en ter hoogte van Strandbad Well te Nederhemert in totaal 50 bomen verwijderd.

Het betreft 48 Canadese populieren (*Populus x canadensis*) en 2 iepen (*Ulmus x hollandica*).

De bomen die worden verwijderd staan allemaal op een verkeersonveilige afstand van de rijbaan. Het betreft tevens bomen die in verval zijn, zo blijkt ook uit een in september 2022 uitgevoerde VTA-analyse. Daardoor bestaat het risico op takuitval op en naast de rijbaan. De bomen vormen daarmee een gevaar voor de verkeersveiligheid. Om de verkeersveiligheid te verbeteren is er geen andere mogelijkheid dan om de 50 bomen te verwijderen.

Daar waar bomen zijn verwijderd, worden de stobben ook verwijderd. Dit gebeurt d.m.v. boren. Daarnaast wordt er ter hoogte van de kruispunten verlichting geplaatst.

Herplant

Herplant van bomen op eenzelfde locatie is in verband met eisen die het Waterschap aan primaire keringen stelt niet mogelijk. Daarom is gekeken naar herplantlocaties in de nabijheid van de verwijderingslocatie. Na een gebiedsanalyse van het eiland van Nederhemert zijn herplantlocaties gekozen welke gelegen zijn langs de kruisende wegen, te weten:

- Kerklaan;
- Bernsedijk/Moffendijk.

Langs deze kruisende wegen stonden in het verleden bomenrijen. Deze zijn door de jaren heen verminderd aangezien de afgestorven bomen niet zijn vervangen door nieuwe aanplant. De initiatiefnemer wil in dit project de kans grijpen om deze structuren te herstellen alsmede de te kappen bomen te compenseren en het gebied, in het kader van het 'rijks beschermd dorpsgezicht', een impuls te geven. De exacte invulling van deze herplant wordt op dit moment onderzocht in samenspraak met de Gemeente en overige grondeigenaren. Zij zijn allen in de gelegenheid gesteld om input te leveren op het ontwerp.

Planning en fasering

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

8 van 17

De werkzaamheden ten aanzien van kap van de nestbomen van roek zullen starten buiten het broedseizoen van roek (1 februari - 1 augustus). Dit betreft het ongeschikt maken van de bomen door de nesten te verwijderen. Een ter zake kundige, een ecooloog, zal het terrein vrijgeven. Hierna kunnen deze bomen verwijderd worden.

De werkzaamheden aan de 'vleermuisbomen' zullen starten buiten het broedseizoen van algemene broedvogelsoorten (15 maart tot 15 juli) en buiten het paarseizoen van de ruige dwergvleermuis (15 aug - 31 sept). Een ter zake kundige, een ecooloog van Eelerwoude, zal het terrein vrijgeven na een controleronde. Hierna kunnen deze bomen verwijderd worden.

Omdat de dijk een waterkerende functie heeft, wordt de uitvoeringsperiode daarnaast bepaald in overleg met het waterschap. Deze afstemming heeft nog niet plaatsgevonden. Aannemelijk is dat de uitvoering plaats moet vinden in de laagwaterperiode (juni, juli, aug, sept). Uitvoeringsjaar 2023 of 2024.

Gebruikte gegevens

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan "Projectplan Roek en Ruige dwergvleermuis Bergsche Maasdijk, Nederhemert" Eelerwoude, 19 mei 2023, "Nader onderzoek Wnb, Bomen N831 Kerklaan, Kasteellaan, Bernsedijk, recreatieplas Strandbad Well" Eelerwoude, 2022 en "Quickscan Wet natuurbescherming N831 Kerklaan, Kasteellaan, Bernsedijk, Strandbad Well" Eelerwoude 2022, zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar vleermuizen en roeken in 2022. De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Roek	33 nesten in bomen bij de kruising Bernsedijk/ Bergsche Maasdijk (figuur 1 in bijlage 2)	33 nesten
Gewone dwergvleermuis	1 paarterritorium bij 4 bomen bij de kruising Bernsedijk/Bergsche Maasdijk (figuur 1 in bijlage 2), de exacte plek van de paarverblijfplaats is niet vastgesteld	1 paarverblijfplaats
Algemene broedvogelsoorten	Voor spechten, mezen, boomkruiper en spreeuw is binnen het plangebied geschikt leefgebied en zijn nestmogelijkheden aanwezig.	n.v.t. wegens werken buiten broedseizoen of bomen tijdens broedseizoen nestvrij houden.

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

9 van 17

Naast de aanwezige verblijfplaats van ruige dwergvleermuis zijn foeragerende en/of overvliegende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen.

Tijdens het onderzoek zijn niet aangetroffen

Naast foerageergebied gebruiken vleermuizen lijnvormige elementen om zich langs te verplaatsen als houtwallen, elzensingels en bosranden. Dergelijke elementen zijn niet aanwezig op de kruispunten omdat de aanwezige bomenrijen hier niet doorlopen richting de rest van het landschap en als het ware doodlopend zijn. Een eventuele vliegroute is tijdens het aanvullende onderzoek niet opgemerkt. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied of een essentiële vliegroute van vleermuizen.

Voor boommarter, steenmarter, eekhoorn en waterspitsmuis ontbreken potentiële vaste rust- en voortplantingsplaatsen. In de bomen zijn geen grotere holten waargenomen en ontbreken open schuren, kelders of burchten voor steen- en boommarter. Van de bever, bunzing, en wezel zijn geen verblijfplaatsen op of in nabijheid van de onderzoekslocaties waargenomen of te verwachten. Nesten die in gebruik kunnen zijn door andere vogels met jaarrond beschermd nest, zijn binnen het plangebied niet aangetroffen.

Op basis van het aanwezige biotoop kunnen essentiële functies van beschermde reptielen worden uitgesloten.

Vanuit verspreidingsgegevens is het voorkomen van kamsalamander bekend, met name ten noorden van de Bergsche Maasdijk. Door het type biotoop (bermen langs wegen) en de afwezigheid van open water, biedt het plangebied geen (essentiële) voortplantings- of overwinteringsfunctie voor kamsalamander. Met name zijn de waterlopen rond het plangebied geschikt als waterbiotoop (voortplantingswater) voor algemene soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. De bermen kunnen als landbiotoop worden gebruikt. Ook kunnen deze soorten het plangebied kruisen vanuit omliggend voortplantingswater/landbiotoop. Voor deze soorten geldt een vrijstelling.

Beschermde vissen zijn niet in of rondom het tracé aanwezig.

Er zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied. Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) ontbreekt geschikt leefgebied en zijn geen waardplanten aanwezig.

Preventieve maatregelen

De kapwerkzaamheden van de bomen worden buiten het broedseizoen (globaal 1 maart- 15 juli) uitgevoerd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen. Indien dat niet kan worden de bomen broedvrij gehouden tijdens het broedseizoen. Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd als met zekerheid kan worden vastgesteld dat er geen broedende vogels/nesten met jongen aanwezig zijn.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de roek en de ruige dwergvleermuis. De voorzieningen worden aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

10 van 17

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Roek	n.v.t.	<p>Er zijn momenteel geen geschikte alternatieve nestbomen in de directe nabijheid van de kruising aanwezig. Als gevolg van het kandelaberen van potentiële alternatieve nestbomen in het najaar van 2022 in de uiterwaard van de Maas, zijn er in de huidige situatie geen geschikte nestbomen in directe nabijheid aanwezig. Er is gezocht naar een locatie om nieuwe nestbomen aan te planten op en nabij de dijk. Het waterschap heeft echter aangegeven geen nieuwe bomen op de dijk toe te staan.</p> <p>De roeken zullen in dit geval op zoek moeten naar alternatieven in de wijdere omgeving. Rondom het plangebied zijn binnen circa 10 kilometer meerdere kolonies bekend. Zo zijn er in nabijheid aan de Moffendijk, de Kasteellaan, rond kasteel Nederhemert, rond kasteel Well en, als we verder uitzoomen, rond de dorpskernen Nederhemert, Oudhemert, Aalburg en Ammerzoden voldoende geschikte alternatieve nestbomen aanwezig. Daarnaast zijn er langs de A2 reeds kolonies aanwezig waar onderhavige kolonie zich kan aansluiten en nabij industrieterrein Heusden zijn eveneens in 2018 roekennesten aangetroffen. De roek is daarnaast een flexibele soort. Ze kunnen zich binnen enkele dagen aanpassen aan veranderde omstandigheden.</p> <p>Op de lange termijn zullen de gekandelaberde bomen beschikbaar komen en als nestbomen in gebruik kunnen worden genomen.</p>
Ruige dwergvleermuis	n.v.t. direct permanente voorzieningen.	Een maand voorafgaand aan het ongeschikt maken van de 4 bomen én in de actieve periode van vleermuizen worden 4 duurzame vleermuiskasten (type boomkast VK PL 01 of gebouwkast VK WS 11 van Vivara Pro) aan de gekandelaberde bomen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst. Zie figuur 1 in bijlage 3.

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

11 van 17

		De ten noorden gelegen bebouwing heeft reeds gevelbekleding wat eveneens als paarverblijfplaats gebruikt kan worden.
--	--	--

Begeleiding

Er wordt verder een ecologisch werkprotocol opgesteld en er vindt ecologische begeleiding plaats tijdens de werkzaamheden van het ongeschikt maken.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld. Toelichting: Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform Vleermuisprotocol (zes onderzoeksrondes) en het onderzoek naar de roek is uitgevoerd conform het kennisdocument Roek van BIJ12.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd. Toelichting: Het ongeschikt maken van de nestbomen van de roek vindt plaats buiten de kwetsbare broedperiode en winterperiode. Omdat er zich binnen 10 km afstand van het plangebied meerdere roekenkolonies bevinden, is het aannemelijk dat zij een alternatieve locatie voorhanden hebben. Het ongeschikt maken van de bomen binnen het baltsterritorium van de ruige dwergvleermuis en het plaatsen van alternatieve duurzame kasten vindt plaats conform hetgeen gesteld in het kennisdocument Ruige dwergvleermuis en zijn daarmee bewezen effectieve maatregelen.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief. Toelichting: Er is geen andere mogelijkheid dan de 50 bomen te kappen in verband met de slechte staat van de bomen en daarmee de verkeersveiligheid. Het kappen vindt plaats in de minst kwetsbare periode van de roek (na broedseizoen en voor de winterperiode) en de ruige dwergvleermuis (paarperiode en overwinteringsperiode). De verblijfplaatsen van roek en ruige dwergvleermuis worden in de juiste periode ongeschikt gemaakt. De permanente kasten voor de ruige dwergvleermuis worden aangebracht conform het kennisdocument van BIJ12.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd. Toelichting:	Ja

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

12 van 17

<p>De afweging die tot de bomenkap heeft geleid, is tot stand gekomen door het hanteren van het provinciale beleid “Werkwijze bomen langs provinciale wegen” (vastgesteld door GS op 30 maart 2021). In de werkwijze bepaalt GS dat het oplossen van verkeerskundige A- en B-knelpunten prioriteit heeft boven belangen van landschap, natuur en cultuurhistorie. Onder deze knelpunten worden verstaan obstakels in de wegbermen die op een verkeersonveilige afstand van de rijbaan staan. A-knelpunten bevinden zich op zeer korte afstand van de rijbaan, B-knelpunten weliswaar op iets grotere afstand van de rijbaan maar deze vormen verkeerskundig gezien nog steeds een veiligheidsrisico.</p> <p>De bomen die worden verwijderd staan allemaal op een verkeersonveilige afstand (A en B) van de rijbaan. Het betreft tevens bomen die in verval zijn, zo blijkt ook uit een in september 2022 uitgevoerde VTA-analyse. Daardoor bestaat het risico op takuitval op en naast de rijbaan. De bomen vormen daarmee een gevaar voor de verkeersveiligheid. Om de verkeersveiligheid te verbeteren is er geen andere mogelijkheid dan om de bomen te verwijderen.</p> <p>Bij populieren vanaf een bepaalde leeftijd is bekend dat ze een verhoogde kans hebben op takbreuk. <i>Populus x canadensis</i> is één van de soorten waar veel takbreuk voorkomt. Dit kan optreden bij populieren vanaf 40 jaar. Het plantjaar van de meeste populieren langs de N831 is 1950 (42 bomen). De leeftijd van deze bomen is 72 jaar. De kans op takbreuk neemt toe naarmate de bomen ouder worden. Ook hangt de kans op takbreuk samen met de windbelasting op de locatie. Op deze locatie is de windbelasting hoog (open landschap). De reden van de takbreuk is het natuurlijke aftakelingsproces van dit soort populier. Dit proces uit zich in het uitbuigen en (uiteindelijk) afbreken van dunne en dikke takken. Dit proces is te zien aan een takstand die steeds horizontaler wordt. In de VTA controle spreekt men van een onbalans in de lengtediameterverhouding van de takken wanneer takken te veel uitbuigen en een risico gaan vormen. Door uitzakken en uitbreken van gesteltakken verandert de kroonvorm. Dit wordt kroonvervorming genoemd. Doordat de kroonrand niet meer sluitend is, verandert de windbelasting en vangen de takken meer wind. Alle populieren met het plantjaar 1950 vertonen (ernstige) kroonvervorming en hebben daarmee een hoger risico op takbreuk.</p>	
<p>De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.</p> <p>Toelichting: In de omgeving van de planlocatie is geen grootschalig onderzoek uitgevoerd naar de soort, maar het uitgevoerde onderzoek, in combinatie met waarnemingen uit de NDFF, geeft een redelijk inzicht in de aanwezige lokale populatie. De wet beoogt dat er tijdens en na de activiteiten voldoende voortplantende dieren in samenhang met voor elke functie voldoende, geschikte en onderling bereikbare verblijfplaatsen moeten blijven voortbestaan. Binnen 10 kilometer van de huidige planlocatie zijn diverse roekenkolonies aanwezig, wat betekent dat de lokale staat van instandhouding geborgd kan blijven. Door het nemen van additionele mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op individuen voorkomen, in dit geval door de nestbomen ongeschikt te maken buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en winterperiode. Voor aanvang van het nieuwe broedseizoen 1 februari, dienen alle 50 bomen gekapt te zijn. Op termijn kunnen de roeken weer terecht in de gekandelaberde bomen en kunnen ze</p>	Ja

Datum

24 juli 2023

Zaaknummer

2022-018173

Blad

13 van 17

<p>gebruik maken van de nieuw aan te planten bomen die ter compensatie worden aangeplant.</p> <p>Met de voorgenoemde werkzaamheden zal één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verdwijnen. Overige verblijfplaatsen als zomer-, kraam- en winterverblijfplaatsen zijn niet aangetroffen in het plangebied. Ook wordt er geen essentieel foerageergebied of een potentiële vliegroute of migratieroute verstoord of verwijderd. Doordat de schade van de ontwikkeling beperkt blijft tot één paarverblijfplaats, de soort niet kritisch is ten aanzien van het gebruik van verschillende typen verblijfplaatsen (gebouwen, bomen, vleermuiskasten), er alternatieven worden aangeboden en overige verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving niet zal wijzigen, komt de staat van instandhouding van de lokale en landelijke populatie ruige dwergvleermuis niet in het geding.</p>	
--	--

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
24 juli 2023

Zaaknummer
2022-018173

Blad
14 van 17

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Figuur 1. Plangebied met 3 locaties N831 Bergsche Maasdijk waar bomen gekapt worden.

Datum
24 juli 2023

Zaaknummer
2022-018173

Blad
15 van 17

Figuur 2. Plangebied kruising Kasteellaan/ Kerklaan.

Datum
24 juli 2023

Zaaknummer
2022-018173

Blad
16 van 17

Figuur 3. Plangebied 2 en 3 Bernsedijk (midden) en ter hoogte van de recreatieplas (onder)

Datum
24 juli 2023

Zaaknummer
2022-018173

Blad
17 van 17

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 1. Locatie met de paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis (wit) en alternatieven in de vorm van kasten (rood). Bron: Esri, 2022